

SCRISOARE DESCHISA **domnului Prim Ministru Dacian CIOLOS**

Domnule Prim Ministru,

De fiecare dată când se investește un nou guvern, se propune, cu o regularitate de ceas elvețian, modificarea compunerii completului ce soluționează litigiile de muncă și asigurări sociale, în ideea **desființării instituției asistentului judiciar**. Precizăm ca modalitatea de soluționare a litigiilor de muncă de un complet format din un judecător și doi asistenți judiciari s-a introdus în legislația românească prin Legea nr 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă. Această lege a a părut ca urmare a asumării României a reformelor privind corelarea normelor interne cu cele europene. Pe scurt s-a raportat și asumat existența, în această formulă, a unui complet specializat pentru soluționarea litiigiilor de muncă și a unor proceduri derogatorii de la norma generală și considerată ca aliniere la aquis-ul comunitar. Cu toate că România și-a asumat înființarea tribunalelor muncii pentru celeritatea de soluționare a cauzelor, specializarea magistraților și asigurarea unui dialog social normal și la acest nivel, unele acțiuni arata contrariul (*a înființat artificial Comisia Națională de Soluționare a Contestațiilor prin Legea pensilor nr. 263/2010 îngreunând accesul la justiție a pensionarilor și generând costuri suplimentare tuturor celor implicați*).

Nu înțelegem această dorință de a desființa, fără a exista un motivatie fundamentata, o instituție ce exista de 16 ani și este perfect funcțională, constituțională, modernă, având corelație în toate sistemele de drept din Uniunea Europeană, acceptată și considerată un element pozitiv de literatura de specialitate, acceptată de sistem (nu cum eronat se prezintă de în propunerea de modificare) și care și-a dovedit eficiența (*cea mai bună dovada este lipsa vreunui scandal, incident, abatere disciplinara etc pentru care există pârgșii legale de verificare*).

Trecând peste motivele de profesionalism, modernitate, europenicitate, sistemul judiciar a înțeles că alături de celelalte funcții asistentul judiciar, tocmai prin participarea în completul de judecată a asigurat unificarea practicii judecătorești prin prezența în mai multe completuri în cadrul aceleiași secții de la același tribunal, iar prin opiniile separate s-a atras atenția asupra unor lacune legislative.

Compunerea completelor de judecată din un judecător și doi asistenți judiciari a existat în legislația românească din perioada interbelică și s-a păstrat cu mici perioade de întrerupere până în prezent, făcând și obiectul (*supraviețuind și*) controlului de constituționalitate¹.

În plan internațional este foarte bine cunoscut că toate țările dezvoltate și moderne, cu o legislație în mod obiectiv elaborată, au adoptate organizări și proceduri speciale de soluționare a acestor conflicte, instituind fie o prima fază distinctă de soluționare a acestor litigii gestionată exclusiv doar de reprezentanții partenerilor sociali, fie participarea acestor specialiști ai relațiilor de munca propuși de confederațiile sindicale și patronale chiar în ambele etape de soluționare, fond și apel/recurs. Aceeași formulă juridicțională există în toate țările din Uniunea Europeană (Franța², Belgia³, Luxemburg⁴, Cehia⁵, Ungaria⁶, Austria, Marea Britanie⁷, Danemarca⁸, Germania⁹, etc).

¹ Locul și rolul asistentilor judiciari in sistemul nostru de drept a fost clarificat prin Decizia Curtii Constitutionale nr. 73/2003 in care se retine că acestia dețin un rol consultativ, util judecații în vederea stabilirii adevărului cu privire la drepturile subiective ale părților în litigiu. Prezența la judecata a magistraților consultanți, fără vot deliberativ, constituie o problema de procedura, reglementată prin lege... fără ca prin textele legale menționate sa se încalce în vreun fel independenta judecătorilor, imparțialitatea justiției și, pe un plan mai general, principiile statului de drept.

² <http://www.justice.gouv.fr/organisation-de-la-justice-10031/lordre-judiciaire-10033/conseil-de-prudhommes-12033.html>

³ https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-be-ro.do

⁴ <http://www.legilux.public.lu/leg/a/archives/1938/0091/1938A1415A.html>

⁵ https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-cz-ro.do?member=1

⁶ https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-hu-ro.do?member=1

Confederatiile sindicale au în posesia lor răspunsuri de la instanțele din țară prin care se arată necesitatea instituției asistentului judiciar și se evidențiază activitatea profesională foarte bună, **dar mai mult din conținutul lor se dovedește încadrarea în sistem după o perioadă de 16 ani de activitate a acestei instituții**. Mai mult decât atât, după o lungă perioadă de timp s-a trecut funcția de asistent judiciar și în COR.

Nu este moral și democratic constituirea unui grup de lucru pentru justiție, care să desființeze o instituție de drept fără un studiu atent, fără consultarea celor direct implicați ori fără reprezentarea celor vizați, dar mai ales în lipsa unei justificări oricare ar fi aceasta. De altfel o modificare legislativă are nevoie de avizul obligatoriu al CES, obligație ce rezultă din însăși norma legală ce se dorește a fi abrogată.

Litigiile de muncă și asigurări sociale reprezintă mai mult de 30 % din volumul de activitate al tribunalelor și peste 20% din volumul de activitate al curților de apel, iar aceasta în condițiile existenței unor loturi de dosare ce au obiect asemănător. Acest aspect statistic demonstrează importanța socială și impactul deosebit asupra relațiilor industriale de muncă. Prin dispariția asistentului judiciar din sistem ar mai apărea și o consecință negativă privind necesarul de personal. Așa cum rezultă din codul de procedură civilă, din noua modificare a regulamentului instanțelor și din situația reală din teritoriu asistenții judiciari participă în mod nemijlocit la activitatea de judecată de la introducerea cererii de chemare în judecată și până la motivarea hotărârilor judecătorești ce le-au fost repartizate. Ar apărea un vid de personal, în contextul unei lipse acute de judecători.

Putem afirma că asistentul judiciar, printr-o activitate profesională suținută de peste 16 ani și a câștigat cu demnitate și profesionalism locul în cadrul sistemului judiciar, impunându-se apariția unei reglementări statutare a acestei profesii juridice europene și nu desființarea ei fără o motivație. Atunci când un sistem, creat din vremea lui Napoleon (*de Napoleon*) devenit funcțional prin eforturi îndelungate, este confirmat ca fiind eficient de procentul mic de apeluri admise de instanța ierarhic superioară, dovedește maturitate, pregătire profesională nu îl desființăm fără un motiv, de dragul unei pseudo-reforme.

De asemenea doctrina (a se vedea Alexandru Țiclea, Costel Gilcă, Ovidiu Arbureanu), comparând cu sistemele de drept europene, a afirmat necesitatea acestui sistem, modernitatea lui, cât a și propus de lege ferenda un statut al asistentului judiciar ca parte integrantă a sistemului judiciar.

Concluzia este că dacă o instituție este modernă și funcționează trebuie sprijinită prin reglementare și nu desființată arbitrar și discreționar.

Va solicitam a interveni la ministerul justiției în rezolvarea problemei semnalate

C.N.S. Cartel ALFA

Bogdan Iuliu HOSSU

C.N.S.L.R. FRĂȚIA

Leonard BARASCU

B.N.S.

Dumitru COSTIN

C.S.D.R.

Iacob BACIU

C.S.N. MERIDIAN

Ion POPESCU

⁷ Lavinia Onica-Chipea, Lector dr., Universitatea din Oradea Specializarea Jurisdicției Muncii prin Intermediul Organelor Autonome în "JURIDIC SISTEM din Marea Britanie". Calinoiu, C. Jurisdicția Muncii version DREPTUL comparat. Aspecte Teoretice și Practica. București: Editura Lumina Lex. (1998).

⁸ Legea nr 106 din 26 februarie 2008 privind Tribunalul de Dreptul Muncii

⁹ <http://www.bundessozialgericht.de/>